

II

*(Komunikaty)*KOMUNIKATY INSTYTUCJI, ORGANÓW I JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH
UNII EUROPEJSKIEJ

KOMISJA EUROPEJSKA

KOMUNIKAT KOMISJI

Czwarta zmiana „Tymczasowych ram środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki w kontekście trwającej epidemii COVID-19” oraz zmiana załącznika do komunikatu Komisji do państw członkowskich w sprawie zastosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do krótkoterminowego ubezpieczenia kredytów eksportowych

(2020/C 340 I/01)

1. WPROWADZENIE

1. W dniu 19 marca 2020 r. Komisja przyjęła komunikat „Tymczasowe ramy środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki w kontekście trwającej epidemii COVID-19” ⁽¹⁾ (dalej „tymczasowe ramy”). W dniu 3 kwietnia 2020 r. po raz pierwszy przyjęła zmiany tego komunikatu, aby umożliwić pomoc, która mogłaby przyspieszyć badania nad produktami służącymi zwalczaniu epidemii COVID-19 oraz ich testowanie i produkcję, a także aby chronić miejsca pracy i w większym stopniu wspomóc gospodarkę podczas obecnego kryzysu ⁽²⁾. W dniu 8 maja 2020 r. przyjęła drugie zmiany, aby jeszcze bardziej ułatwić przedsiębiorstwom dotkniętym kryzysem dostęp do kapitału i płynności ⁽³⁾. W dniu 29 czerwca 2020 r. przyjęła trzecie zmiany, aby dalej wspierać mikroprzedsiębiorstwa, małe przedsiębiorstwa i start-up’y oraz aby pobudzić inwestycje prywatne ⁽⁴⁾.
2. Środki pomocy objęte tymczasowymi ramami zapewniają odpowiednią równowagę między pozytywnymi skutkami, jakie wynikają z wspierania przedsiębiorstw za ich pomocą, a ewentualnymi negatywnymi skutkami dla konkurencji i wymiany handlowej na rynku wewnętrznym. Unijna kontrola pomocy państwa stosowana w ukięrowany i proporcjonalny sposób służy temu, aby krajowe środki wsparcia skutecznie pomagały przedsiębiorstwom dotkniętym skutkami epidemii COVID-19 w czasie jej trwania, przy równoczesnym ograniczeniu nadmiernych zakłóceń na rynku wewnętrznym, utrzymaniu integralności tego rynku i zapewnieniu równych warunków działania. Dzięki temu można podtrzymać ciągłość działalności gospodarczej podczas epidemii COVID-19 i zapewnić gospodarce silny fundament do podźwignięcia się z kryzysu, nie tracąc z oczu znaczenia, jakie ma przeprowadzenie zielonej i cyfrowej transformacji, zgodnie z prawem i celami UE.
3. Celem niniejszego komunikatu jest przedłużenie okresu stosowania środków określonych w tymczasowych ramach do dnia 30 czerwca 2021 r., a w przypadku sekcji 3.11 – do dnia 30 września 2021 r.; określenie dodatkowych tymczasowych środków pomocy państwa (pomoc w formie wsparcia na poczet niepokrytych kosztów stałych); oraz doprecyzowanie i zmiana warunków dotyczących pewnych tymczasowych środków pomocy państwa, które w kontekście epidemii COVID-19 Komisja uznaje za zgodne z rynkiem wewnętrznym na podstawie art. 107 ust. 3 lit. b) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE). Celem niniejszego komunikatu jest także zmiana listy państw o ryzyku zbywalnym zawartej w załączniku do komunikatu Komisji do państw członkowskich w sprawie zastosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do krótkoterminowego ubezpieczenia kredytów eksportowych („komunikat w sprawie krótkoterminowego ubezpieczenia kredytów eksportowych”) ⁽⁵⁾.

⁽¹⁾ Komunikat Komisji z dnia 19 marca 2020 r., C(2020) 1863, Dz.U. C 0911 z 20.3.2020, s. 1.

⁽²⁾ Komunikat Komisji z dnia 3 kwietnia 2020 r., C(2020) 2215, Dz.U. C 112I z 4.4.2020, s. 1.

⁽³⁾ Komunikat Komisji z dnia 8 maja 2020 r., C(2020) 3156, Dz.U. C 164 z 13.5.2020, s. 3.

⁽⁴⁾ Komunikat Komisji z dnia 29 czerwca 2020 r., C(2020) 4509 (Dz.U. C 218 z 2.7.2020, s. 3).

⁽⁵⁾ Dz.U. C 392 z 19.12.2012, s. 1.

4. Po pierwsze, Komisja przypomina, że tymczasowe ramy miały pierwotnie wygasnąć po dniu 31 grudnia 2020 r., z wyjątkiem sekcji 3.11, która miała wygasnąć po dniu 30 czerwca 2021 r. W tymczasowych ramach przewidziano także, że Komisja, kierując się ważnymi względami ekonomicznymi lub z zakresu polityki konkurencji, może dokonać przeglądu ram przed 31 grudnia 2020 r.
5. W związku z tym Komisja oceniła, czy nadal istnieje zapotrzebowanie na pomoc udzielaną na podstawie tymczasowych ram, aby podjąć decyzję, czy konieczne jest ich utrzymanie po dniu 31 grudnia 2020 r. W szczególności Komisja uwzględniła następujące czynniki: z jednej strony, rozwój sytuacji gospodarczej w wyjątkowych okolicznościach spowodowanych epidemią COVID-19; z drugiej strony, adekwatność tymczasowych ram jako instrumentu, który pomaga zapewnić skuteczność pomocy w postaci krajowych środków wsparcia dla przedsiębiorstw dotkniętych skutkami epidemii COVID-19 w czasie jej trwania, przy równoczesnym ograniczeniu nadmiernych zakłóceń na rynku wewnętrznym i zapewnieniu równych warunków działania.
6. W 2020 r., zgodnie z prognozą gospodarczą z lata 2020 r. ⁽⁶⁾ gospodarka UE ma się skurczyć o 8,3 %, co oznacza głębszy spadek niż 7,4 % przewidywane wiosną. Ponieważ znoszenie ograniczeń następuje bardziej stopniowo, niż pierwotnie zakładano, wpływ epidemii COVID-19 na działalność gospodarczą może być bardziej znaczący, niż przewidywano wcześniej. Przewiduje się, że PKB dla strefy euro na koniec 2021 r. będzie o ok. 2 % niższy niż na koniec 2019 r., przed kryzysem, i o ok. 4,5 % niższy od poziomu PKB oszacowanego w prognozie zimowej ⁽⁷⁾. Ze względu na stopniowe znoszenie ograniczeń, ale także bardziej trwałe skutki epidemii (np. powszechne zwolnienia pracowników i niewypłacalność przedsiębiorstw) odbudowa gospodarcza może być spowolniona i niepełna.
7. Państwa członkowskie w dużej mierze wykorzystały możliwości przewidziane w tymczasowych ramach, które są instrumentem przeciwdziałania gospodarczym skutkom epidemii. W dniu 16 września 2020 r. Komisja przesłała państwom członkowskim kwestionariusz dotyczący wpływu i skuteczności tymczasowych ram. Zgromadzone przez Komisję informacje wskazują, że ramy te stanowiły użyteczny dodatkowy instrument wspierania gospodarki w czasie kryzysu.
8. Tymczasowe ramy okazały się wprawdzie przydatne jako instrument przeciwdziałania gospodarczym skutkom epidemii, ale ich wykorzystanie wypukliło także rozbieżności występujące na rynku wewnętrznym, głównie ze względu na różnice w wielkości gospodarek i budżetów państw członkowskich. W związku z tym Komisja uważa, że w celu zapewnienia skuteczności pomocy w postaci krajowych środków wsparcia dla przedsiębiorstw dotkniętych skutkami epidemii COVID-19 w czasie jej trwania, ale także w celu utrzymania integralności rynku wewnętrznego i zapewnienia równych warunków działania właściwe jest ograniczone przedłużenie okresu stosowania środków określonych w tymczasowych ramach do dnia 30 czerwca 2021 r., a w przypadku sekcji 3.11 – do dnia 30 września 2021 r. W trosce o pewność prawa Komisja oceni przed dniem 30 czerwca 2021 r., czy konieczne jest dalsze przedłużenie okresu obowiązywania tymczasowych ram.
9. Ponadto Komisja wyjaśnia, że do celów sekcji 3.1, 3.2 i 3.3 tymczasowych ram należy uwzględniać rzeczywistą korzyść w danej chwili i korzyść ta musi zawsze pozostawać w granicach łącznych limitów określonych w tymczasowych ramach. Oznacza to na przykład, że jeżeli przedsiębiorstwu przyznano zaliczkę zwrotną w wysokości 800 000 EUR na podstawie sekcji 3.1 i jeżeli taka zaliczka zwrotna zostanie spłacona przed upływem okresu obowiązywania tymczasowych ram, to dane przedsiębiorstwo będzie kwalifikować się ponownie do ograniczonych kwot pomocy na podstawie sekcji 3.1, o ile spełnione będą określone w niej warunki. Ponadto Komisja wyjaśnia, że jeżeli przyznano środek pomocy na podstawie sekcji 3.2 lub 3.3, a jego warunki zostały zmodyfikowane przed upływem okresu obowiązywania tymczasowych ram, wówczas pomoc już otrzymana oraz nowa pomoc muszą ogółem pozostawać w zgodności z tymczasowymi ramami i w granicach limitów określonych w sekcji 3.2 i 3.3 przez cały okres obowiązywania środka.
10. Państwa członkowskie mogą przewidzieć modyfikację obowiązujących środków pomocy zatwierdzonych przez Komisję na podstawie tymczasowych ram w celu przedłużenia ich okresu stosowania do dnia 30 czerwca 2021 r., a w przypadku sekcji 3.11 – do dnia 30 września 2021 r. Państwa członkowskie, które planują to uczynić, proszone są o zgłoszenie wykazu wszystkich obowiązujących środków pomocy, w przypadku których przewidują modyfikacje, oraz dostarczenie niezbędnych informacji wskazanych w załączniku do niniejszego komunikatu. Pozwoli to Komisji na przyjęcie jednej decyzji obejmującej programy zamieszczone w wykazie.

⁽⁶⁾ Komisja Europejska, Sprawy Gospodarcze i Finansowe: *Prognoza z lata 2020 r. (śródkresowa)* (lipiec 2020 r.).

⁽⁷⁾ Komisja Europejska, Sprawy Gospodarcze i Finansowe: *Prognoza z zimy 2020 r. (śródkresowa)* (luty 2020 r.).

11. Po drugie, w wyniku epidemii COVID-19 wiele przedsiębiorstw boryka się tymczasowo z niższym popytem, co uniemożliwia im pokrycie części kosztów stałych. W wielu przypadkach spodziewane jest ożywienie popytu w nadchodzących miesiącach, ale ograniczenie działalności przez te przedsiębiorstwa może nie być efektywnym rozwiązaniem, jeżeli będzie wiązało się ze znacznymi kosztami restrukturyzacji. Skutecznym sposobem wypełnienia tej luki może być wspieranie tych przedsiębiorstw poprzez tymczasowe partycypowanie w ich kosztach stałych – pomogłoby to zapobiec pogarszaniu się sytuacji kapitałowej takich przedsiębiorstw, pozwoliłoby im kontynuować działalność gospodarczą i zapewniłoby im silną bazę do podźwignięcia się z kryzysu.
12. Komisja uważa zatem, że państwa członkowskie mogą przewidzieć partycypowanie w niepokrytych kosztach stałych tych przedsiębiorstw, w przypadku których epidemia COVID-19 spowodowała zawieszenie lub ograniczenie działalności gospodarczej. Komisja uważa, że pomoc przyznana w ramach takich środków jest uzasadniona i może zostać uznana za zgodną z rynkiem wewnętrznym na podstawie art. 107 ust. 3 lit. b) TFUE przez ograniczony okres, aby zaradzić szerszym negatywnym skutkom gospodarczym zakłóceń gospodarczych spowodowanych epidemią COVID-19.
13. Po trzecie, tymczasowe ramy określają kryteria, w oparciu o które państwa członkowskie mogą udzielać przedsiębiorstwom borykającym się z trudnościami finansowymi w związku z epidemią COVID-19 pomocy w formie instrumentów kapitałowych lub hybrydowych instrumentów kapitałowych, która jest zgodna z rynkiem wewnętrznym. W tym względzie Komisja wyjaśnia, że prawa pierwszeństwa przysługujące dotychczasowym udziałowcom na podstawie pkt 64 tymczasowych ram nie powinny powodować zwiększenia udziału dotychczasowych udziałowców w kapitale własnym beneficjenta w stosunku do ich udziału przed dokapitalizowaniem w związku z COVID-19. Komisja wyjaśnia również, że wyjście państwa ze struktury kapitałowej beneficjentów dokapitalizowania w związku z COVID-19 za pomocą mechanizmu, o którym mowa w pkt 64 tymczasowych ram, wiąże się z koniecznością sprzedaży udziału państwa w kapitale własnym po cenach rynkowych nabywcom będącym osobami trzecimi, co oznacza podmioty inne niż beneficjent, które nie są ani organami publicznymi, ani przedsiębiorstwami publicznymi w rozumieniu art. 2 dyrektywy 2006/111/WE⁽⁸⁾.
14. Niemniej jednak, ponieważ mechanizm ten powinien być zgodny z zasadą neutralności określonej w TFUE w odniesieniu do kwestii własności publicznej i prywatnej (art. 345 TFUE), Komisja dokonuje pewnych dostosowań tego mechanizmu w celu zapewnienia, aby wyjście państwa ze struktury kapitałowej przedsiębiorstw, w których państwo jest dotychczasowym udziałowcem, czyli już było udziałowcem w okresie przed dokapitalizowaniem w związku z COVID-19, odbywało się na warunkach, które można racjonalnie uznać za równoważne warunkom mającym zastosowanie do przedsiębiorstw prywatnych.
15. Państwa członkowskie, które zobowiązały się już do skorzystania z możliwości wyjścia ze struktury kapitałowej beneficjentów dokapitalizowania w związku z COVID-19 za pośrednictwem mechanizmu określonego w pkt 64 tymczasowych ram, czyli przez sprzedaż swojego udziału kapitałowego nabywcom będącym osobami trzecimi innymi niż beneficjent, mogą rozważyć modyfikację obowiązujących środków pomocy zatwierdzonych przez Komisję na podstawie tymczasowych ram, aby uwzględnić dodatkowe możliwości wprowadzone niniejszym komunikatem. Państwa członkowskie, które planują to uczynić, proszone są o zgłoszenie wykazu wszystkich obowiązujących środków pomocy, w przypadku których przewidują modyfikacje, oraz dostarczenie niezbędnych informacji wskazanych w załączniku do niniejszego komunikatu. Pozwoli to Komisji na przyjęcie jednej decyzji obejmującej środki zamieszczone w wykazie.
16. Po czwarte, stosowanie tymczasowych ram pokazuje także, że istnieje konieczność wprowadzenia dodatkowych wyjaśnień i zmian niektórych przepisów, szczególnie w sekcjach: 3.1 oraz 3.11.
17. Ponadto niniejszy komunikat przewiduje zmianę listy państw o ryzyku zbywalnym zawartej w załączniku do komunikatu w sprawie krótkoterminowego ubezpieczenia kredytów eksportowych, jak również zmianę odpowiednich przepisów tymczasowych ram dotyczących krótkoterminowego ubezpieczenia kredytów eksportowych.

⁽⁸⁾ Dyrektywa Komisji 2006/111/WE z dnia 16 listopada 2006 r. w sprawie przejrzystości stosunków finansowych między państwami członkowskimi a przedsiębiorstwami publicznymi, a także w sprawie przejrzystości finansowej wewnątrz określonych przedsiębiorstw, Dz.U. L 318 z 17.11.2006, s. 17.

18. Komunikat w sprawie krótkoterminowego ubezpieczenia kredytów eksportowych stanowi, że ryzyko zbywalne nie może być objęte ubezpieczeniem kredytów eksportowych wspieranym przez państwa członkowskie. W związku z epidemią COVID-19 Komisja stwierdziła w marcu 2020 r. ogólny brak wystarczającej zdolności sektora prywatnego do ubezpieczenia krótkoterminowych kredytów eksportowych i uznała, że wszelkie ryzyko handlowe i polityczne związane z wywozem do krajów wymienionych w załączniku do wyżej wymienionego komunikatu jest tymczasowo niezbywalne do dnia 31 grudnia 2020 r. ⁽⁹⁾
19. W związku z utrzymującymi się trudnościami spowodowanymi epidemią COVID-19 oraz zgodnie z pkt 35 i 36 komunikatu w sprawie krótkoterminowego ubezpieczenia kredytów eksportowych Komisja przeprowadziła konsultacje publiczne, aby ocenić dostępność ubezpieczeń krótkoterminowych kredytów eksportowych w celu ustalenia, czy obecna sytuacja na rynku może uzasadniać przedłużenie usunięcia wszystkich państw z listy państw o ryzyku zbywalnym, zawartej w załączniku do komunikatu w sprawie krótkoterminowego ubezpieczenia kredytów eksportowych, na okres po dniu 31 grudnia 2020 r. Komisja otrzymała znaczną liczbę odpowiedzi od państw członkowskich, prywatnych ubezpieczycieli, eksporterów i stowarzyszeń branżowych, w których wskazano na utrzymujący się szybki spadek ogólnej zdolności sektora prywatnego do ubezpieczenia kredytów eksportowych. Większość państwowych ubezpieczycieli odnotowała znaczny wzrost liczby wniosków o ubezpieczenie kredytu zaciąganego w związku z eksportem do krajów o ryzyku zbywalnym. Większość respondentów spodziewa się dalszych problemów z dostępnością ochrony ubezpieczeniowej, co wskazuje, że w 2021 r. można oczekiwać niewystarczającej dostępności prywatnych ubezpieczeń w odniesieniu do tych państw.
20. Uwzględniając wynik konsultacji publicznych oraz ogólne oznaki utrzymującego się zaburzającego wpływu COVID-19 na całą gospodarkę Unii, Komisja jest zdania, że zdolność sektora prywatnego do zapewnienia ochrony ubezpieczeniowej w zakresie wszelkiego ekonomicznie uzasadnionego ryzyka związanego z eksportem do państw znajdujących się w wykazie państw o ryzyku zbywalnym, który zawarto w załączniku do komunikatu w sprawie krótkoterminowego ubezpieczenia kredytów eksportowych, nadal jest ogólnie niewystarczająca. W tych okolicznościach Komisja do dnia 30 czerwca 2021 r., czyli w okresie obowiązywania tymczasowych ram, będzie uznawać wszelkie ryzyko handlowe i polityczne związane z wywozem do państw wymienionych w załączniku do komunikatu w sprawie krótkoterminowego ubezpieczenia kredytów eksportowych za tymczasowo niezbywalne. Zgodnie z pkt 36 komunikatu w sprawie krótkoterminowego ubezpieczenia kredytów eksportowych Komisja oceni przed wygaśnięciem obecnego tymczasowego wyjątku, czy należy przedłużyć okres jego obowiązywania.

2. ZMIANY W TYMCZASOWYCH RAMACH

21. Poniższe zmiany w tymczasowych ramach środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki w kontekście trwającej epidemii COVID-19 zaczną obowiązywać od dnia 13 października 2020 r.
22. Pkt 22 lit. a. otrzymuje brzmienie:
- „a. łączna kwota pomocy nie przekracza 800 000 EUR na przedsiębiorstwo (*). Pomoc można przyznawać w formie dotacji bezpośrednich, korzyści podatkowych i korzystnych warunków płatności bądź w innych formach, takich jak zaliczki zwrotne, gwarancje, pożyczki i kapitał własny, pod warunkiem że łączna wartość nominalna takich środków pozostanie poniżej całkowitego pułapu wynoszącego 800 000 EUR na przedsiębiorstwo; wszystkie dane liczbowe należy podawać jako kwoty brutto, tj. przed odliczeniem podatków lub innych opłat;

(*) Przy określaniu, czy odpowiedni pułap został przekroczony, nie bierze się pod uwagę pomocy przyznanej na podstawie programów zatwierdzonych w oparciu o niniejszą sekcję i zwróconej przed dniem 30 czerwca 2021 r.”.

23. Pkt 22 lit. d. otrzymuje brzmienie:

„d. pomoc przyznaje się nie później niż dnia 30 czerwca 2021 r. (*);

(*) Jeżeli pomoc przyznawana jest w formie korzyści podatkowej, korzyść taka może dotyczyć wyłącznie zobowiązania podatkowego, które powstało do dnia 30 czerwca 2021 r. włącznie.”.

(9) Komunikat Komisji zmieniający załącznik do komunikatu Komisji do państw członkowskich w sprawie zastosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do krótkoterminowego ubezpieczenia kredytów eksportowych, Dz.U. C 101I, 28.3.2020, s. 1.

24. Pkt 23 lit. a. otrzymuje brzmienie:

„a. całkowita pomoc nie przekracza 120 000 EUR na przedsiębiorstwo prowadzące działalność w sektorze rybołówstwa i akwakultury (*) lub 100 000 EUR na przedsiębiorstwo prowadzące działalność w sektorze produkcji podstawowej produktów rolnych (**); (***) pomoc można przyznawać w formie dotacji bezpośrednich, korzyści podatkowych i korzystnych warunków płatności bądź w innych formach, takich jak zaliczki zwrotne, pożyczki i kapitał własny, pod warunkiem że łączna wartość nominalna takich środków nie przekracza całkowitego pułapu wynoszącego 120 000 EUR lub 100 000 EUR na przedsiębiorstwo; wszystkie dane liczbowe należy podawać jako kwoty brutto, tj. przed odliczeniem podatków lub innych opłat;

(*) Zgodnie z definicją w art. 2 pkt 1 rozporządzenia Komisji (UE) nr 717/2014 z dnia 27 czerwca 2014 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* w sektorze rybołówstwa i akwakultury, Dz.U. L 190 z 28.6.2014, s. 45.

(**) Wszystkie produkty wymienione w załączniku I do TFUE z wyjątkiem produktów sektora rybołówstwa i akwakultury.

(***) Przy określaniu, czy odpowiedni pułap został przekroczony, nie bierze się pod uwagę pomocy przyznanej na podstawie programów zatwierdzonych w oparciu o niniejszą sekcję i zwróconej przed dniem 30 czerwca 2021 r.”.

25. Pkt 25 lit. c. otrzymuje brzmienie:

„c. gwarancja zostaje udzielona najpóźniej dnia 30 czerwca 2021 r.”.

26. Formuła wprowadzająca pkt 25 lit. d. otrzymuje brzmienie:

„d. w przypadku pożyczek, których termin zapadalności wypada po dniu 30 czerwca 2021 r., całkowita kwota pożyczek na jednego beneficjenta nie może przekraczać.”.

27. Pkt 25 lit. e. otrzymuje brzmienie:

„e. w przypadku pożyczek, których termin zapadalności przypada najpóźniej w dniu 30 czerwca 2021 r., kwota główna pożyczki może być wyższa od kwoty określonej w pkt 25 lit. d., jeżeli istnieje odpowiednie uzasadnienie przekazane Komisji przez państwo członkowskie i pod warunkiem zagwarantowania proporcjonalności pomocy i wykazania tego faktu Komisji przez państwo członkowskie;”.

28. Pkt 27 lit. c. otrzymuje brzmienie:

„c. umowy pożyczki są podpisywane najpóźniej do dnia 30 czerwca 2021 r. i są ograniczone do maksymalnie sześciu lat, o ile nie zostaną dostosowane zgodnie z pkt 27 lit. b.”.

29. Formuła wprowadzająca pkt 27 lit. d. otrzymuje brzmienie:

„d. w przypadku pożyczek, których termin zapadalności wypada po dniu 30 czerwca 2021 r., całkowita kwota pożyczek na jednego beneficjenta nie może przekraczać.”.

30. Pkt 27 lit. e. otrzymuje brzmienie:

„e. w przypadku pożyczek, których termin zapadalności przypada najpóźniej w dniu 30 czerwca 2021 r., kwota główna pożyczki może być wyższa od kwoty określonej w pkt 27 lit. d., jeżeli istnieje odpowiednie uzasadnienie przekazane Komisji przez państwo członkowskie i pod warunkiem zagwarantowania proporcjonalności pomocy i wykazania tego faktu Komisji przez państwo członkowskie;”.

31. Pkt 28 otrzymuje brzmienie:

„28. Pomoc w formie gwarancji i pożyczek udzielanych na podstawie sekcji 3.1, 3.2, 3.3 i sekcji 3.12 niniejszego komunikatu może zostać udzielona przedsiębiorstwom zmagającym się z nagłym niedoborem płynności bezpośrednio lub poprzez instytucje kredytowe i inne instytucje finansowe działające jako pośrednicy finansowi. W tym drugim przypadku muszą zostać spełnione warunki określone poniżej.”.

32. Pkt 33 otrzymuje brzmienie:

„33. W tym kontekście Komisja uznaje wszystkie rodzaje ryzyka handlowego i politycznego związanego z wywozem do krajów wymienionych w załączniku do komunikatu w sprawie krótkoterminowego ubezpieczenia kredytów eksportowych za tymczasowo niezbywalne do dnia 30 czerwca 2021 r.”.

33. Pkt 35 lit. a. otrzymuje brzmienie:
- „a. pomoc przyznaje się w formie dotacji bezpośrednich, zaliczek zwrotnych lub korzyści podatkowych do dnia 30 czerwca 2021 r.;”.
34. Pkt 37 lit. b. otrzymuje brzmienie:
- „b. pomoc przyznaje się w formie dotacji bezpośrednich, korzyści podatkowych albo zaliczek zwrotnych do dnia 30 czerwca 2021 r.;”.
35. Pkt 39 lit. b. otrzymuje brzmienie:
- „b. pomoc przyznaje się w formie dotacji bezpośrednich, korzyści podatkowych albo zaliczek zwrotnych do dnia 30 czerwca 2021 r.;”.
36. Pkt 41 otrzymuje brzmienie:
- „41. Komisja uzna za zgodne z rynkiem wewnętrznym na podstawie art. 107 ust. 3 lit. b) TFUE te programy pomocy, które polegają na tymczasowych odroczeniach płatności podatków lub składek na ubezpieczenie społeczne i które mają zastosowanie do przedsiębiorstw (w tym osób samozatrudnionych) szczególnie dotkniętych przez epidemię COVID-19, na przykład funkcjonujących w określonych sektorach lub regionach, czy też będących przedsiębiorstwami określonej wielkości. Dotyczy to również środków przewidzianych w odniesieniu do obowiązków podatkowych i obowiązków w zakresie zabezpieczenia społecznego, a mających na celu złagodzenie ograniczeń płynności, z jakimi borykają się beneficjenci, w tym m.in. odroczenia płatności ratalnych, łatwiejszego dostępu do planów spłaty należności podatkowych i przyznawania okresów bezodsetkowych, zawieszenia windykacji należności podatkowych oraz przyspieszonego zwrotu podatku. Pomoc należy przyznać przed dniem 30 czerwca 2021 r., a termin odroczenia nie może przypaść później niż dnia 31 grudnia 2022 r.”.
37. Pkt 48 otrzymuje brzmienie:
- „48. Środki służące dokapitalizowaniu w związku z COVID-19 przyznaje się najpóźniej do dnia 30 września 2021 r.”.
38. Pkt 54 otrzymuje brzmienie:
- „54. Aby zapewnić proporcjonalność pomocy, kwota dokapitalizowania w związku z COVID-19 nie może przekraczać minimum niezbędnego do zapewnienia rentowności beneficjenta i nie powinna wykraczać poza przywrócenie struktury kapitałowej beneficjenta sprzed wybuchu epidemii COVID-19, tj. do stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. Przy ocenie proporcjonalności pomocy uwzględnia się pomoc państwa otrzymaną lub planowaną w kontekście wybuchu epidemii COVID-19 (*).
- (*) Do celów niniejszej podsekcji 3.11.4 instrumenty hybrydowe przyznane przez państwo należy zaliczać do kapitału własnego.”.
39. Dodaje się pkt 64a w brzmieniu:
- „64a. Jeżeli państwo jest jedynym dotychczasowym udziałowcem, spłata dokapitalizowania w związku z COVID-19 może przyjąć następującą formę, niezależnie od pkt 64. Pod warunkiem, że upłynęły dwa lata od przyznania dokapitalizowania w związku z COVID-19:
- a. nie jest wymagany proces sprzedaży, o którym mowa w pkt 64, oraz
- b. otwarte i niedyskryminacyjne konsultacje, o których mowa w pkt 64, mogą zostać zastąpione wyceną beneficjenta przeprowadzoną przez podmiot niezależny od tego beneficjenta i od państwa. Jeżeli ta niezależna wycena wykaże dodatnią wartość rynkową, uznaje się, że państwo wyszło z dokapitalizowania w związku z COVID-19, nawet jeśli beneficjent pozostaje własnością państwa. Jeżeli jednak dodatnia wartość rynkowa jest niższa od ceny minimalnej określonej w pkt 63, przez okres czterech lat od przyznania środka służącego dokapitalizowaniu w związku z COVID-19 zastosowanie mają nadal zasady dotyczące sposobu zarządzania określone w sekcji 3.11.6. W przypadku środków służących dokapitalizowaniu w związku z COVID-19, których wartość przekracza 250 mln EUR, państwo członkowskie przedkłada tę niezależną wycenę Komisji. W każdym przypadku Komisja może z własnej inicjatywy zażądać przedstawienia niezależnej wyceny i dokonać jej oceny, aby upewnić się, że jest ona zgodna ze standardem ustalonym w celu zapewnienia zgodności transakcji z praktykami na rynku.”.

40. Dodaje się pkt 64b w brzmieniu:

- „64b. Jeżeli państwo jest jednym z kilku dotychczasowych udziałowców, spłata dokapitalizowania w związku z COVID-19 może przyjąć następującą formę, alternatywnie do pkt 64. Pod warunkiem, że upłynęły dwa lata od przyznania dokapitalizowania w związku z COVID-19:
- w odniesieniu do części kapitału własnego wynikającego z dokapitalizowania w związku z COVID-19, którą państwo musiałoby zatrzymać, aby przywrócić swój udział kapitałowy do poziomu przed dokapitalizowaniem w związku z COVID-19, zastosowanie ma możliwość określona w pkt 64a. Jeżeli państwo sprzedaje znaczną część udziałów w przedsiębiorstwie będącym beneficjentem inwestorom prywatnym w drodze konkurencyjnej procedury, o której mowa w pkt 64, procedurę tę można uznać za niezależną wycenę do celów pkt 64a.
 - w odniesieniu do pozostałej części kapitału własnego wynikającego z dokapitalizowania w związku z COVID-19 zastosowanie ma pkt 64. Obejmuje to zwłaszcza konieczność przeprowadzenia konkurencyjnej procedury. Państwo nie dysponuje prawami pierwszeństwa, o których mowa w pkt 64, ponieważ już skorzystało z tego prawa w zastosowaniu lit. a. powyżej (*).

Jeżeli spłata dokapitalizowania w związku z COVID-19 dotyczy jedynie części kapitału własnego wynikającego z tego dokapitalizowania, do tej części zastosowanie mają lit. a. i b. powyżej.

(*) Przykład: Przed dokapitalizowaniem udział państwa w przedsiębiorstwie będącym beneficjentem wynosi 50 %. Po dokapitalizowaniu w związku z COVID-19 udział państwa w przedsiębiorstwie wynosi 90 % (10 % to udziały, które stanowiły własność państwa przed dokapitalizowaniem w związku z COVID-19, a 80 % to udziały wynikające z dokapitalizowania w związku z COVID-19). Dwa lata po dokapitalizowaniu w związku z COVID-19 państwo sprzedaje 40 % udziałów w przedsiębiorstwie (co stanowi 50 % udziałów wynikających z dokapitalizowania w związku z COVID-19) w drodze konkurencyjnej procedury inwestorom prywatnym (po dodatniej wartości rynkowej), zgodnie z pkt 64b lit. b. Państwo zachowuje pozostałą część w zastosowaniu pkt 64b lit. a. Sprzedaż ma charakter zbliżony do niezależnej wyceny przedsiębiorstwa. W przypadku państwa dokapitalizowanie w związku z COVID-19 uznaje się za spłacone, ponieważ część udziałów wynikających z dokapitalizowania w związku z COVID-19, którą państwo zachowuje, przywraca jego udział do poziomu sprzed COVID-19, tj. do 50 %, i jest równoważna skorzystaniu przez państwo z prawa pierwszeństwa na podstawie pkt 64. Jeżeli cena rynkowa kapitału własnego wynikającego z dokapitalizowania w związku z COVID-19 jest niższa od ceny minimalnej określonej w pkt 63, przez dwa kolejne lata zastosowanie mają nadal zasady dotyczące sposobu zarządzania określone w sekcji 3.1.1.6.”.

41. Dodaje się sekcję w brzmieniu:

„3.12 Pomoc w formie wsparcia na poczet niepokrytych kosztów stałych

86. Państwa członkowskie mogą przewidzieć partycypowanie w niepokrytych kosztach stałych tych przedsiębiorstw, w przypadku których epidemia COVID-19 spowodowała zawieszenie lub ograniczenie działalności gospodarczej.
87. Jeżeli takie środki stanowią pomoc, Komisja uzna je za zgodne z rynkiem wewnętrznym na podstawie art. 107 ust. 3 lit. b) TFUE, o ile spełnione zostaną poniższe warunki:
- pomoc zostaje przyznana nie później niż dnia 30 czerwca 2021 r. i obejmuje niepokryte koszty stałe poniesione w okresie od dnia 1 marca 2020 r. do dnia 30 czerwca 2021 r., w tym koszty poniesione w części tego okresu („okres kwalifikowalny”);
 - pomoc zostaje przyznana na podstawie programu pomocy przedsiębiorstwom, które w okresie kwalifikowalnym odnotowały spadek obrotów wynoszący co najmniej 30 % w porównaniu z tym samym okresem w 2019 r. (*);
 - niepokryte koszty stałe to koszty stałe poniesione przez przedsiębiorstwo w okresie kwalifikowalnym, które nie są pokrywane z zysku brutto (tj. przychodów pomniejszonych o koszty zmienne) w tym samym okresie i które nie są pokrywane z innych źródeł, takich jak ubezpieczenie, tymczasowe środki pomocy objęte niniejszym komunikatem lub wsparcie z innych źródeł (**). Intensywność pomocy nie może przekraczać 70 % niepokrytych kosztów stałych, z wyjątkiem mikroprzedsiębiorstw i małych przedsiębiorstw (w rozumieniu załącznika I do ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych), w przypadku których intensywność pomocy nie może przekraczać 90 % niepokrytych kosztów stałych. Do celów niniejszego punktu za niepokryte koszty stałe uznaje się straty przedsiębiorstw wynikające z ich rachunku zysków i strat w okresie kwalifikowalnym (***). Pomoc w ramach tego środka może

zostać przyznana na podstawie prognozowanych strat, natomiast ostateczna kwota pomocy jest określana po zrealizowaniu strat na podstawie zbadanych sprawozdań finansowych lub na podstawie odpowiedniego uzasadnienia przekazanego Komisji przez państwo członkowskie (na przykład w związku ze specyfiką lub wielkością niektórych rodzajów przedsiębiorstw) na podstawie ewidencji podatkowej. Wszelkie przekazane środki pieniężne przekraczające ostateczną kwotę pomocy zostają odzyskane;

- d. łączna kwota pomocy w żadnym przypadku nie może przekraczać 3 mln EUR na przedsiębiorstwo. Pomoc można przyznawać w formie dotacji bezpośrednich, gwarancji i pożyczek, pod warunkiem że łączna wartość nominalna takich środków pozostanie poniżej ogólnego pułapu wynoszącego 3 mln EUR na przedsiębiorstwo; wszystkie dane liczbowe należy podawać jako kwoty brutto, tj. przed odliczeniem podatków lub innych opłat;
- e. pomoc w ramach tego środka nie może być kumulowana z inną pomocą na poczet tych samych kosztów kwalifikowalnych;
- f. pomoc nie może być przyznawana przedsiębiorstwom, które w dniu 31 grudnia 2019 r. już znajdowały się w trudnej sytuacji (w rozumieniu ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych (***)). W drodze odstępstwa od powyższych przepisów pomoc można przyznać mikroprzedsiębiorstwom i małym przedsiębiorstwom (w rozumieniu załącznika I do ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych), które w dniu 31 grudnia 2019 r. już znajdowały się w trudnej sytuacji, pod warunkiem że nie są one objęte zbiorowym postępowaniem upadłościowym na podstawie prawa krajowego oraz nie otrzymały pomocy na ratowanie (****) ani pomocy na restrukturyzację (*****).

- (*) Okresem odniesienia jest okres w 2019 r., niezależnie od tego, czy okres kwalifikowalny przypada w 2020 r. czy 2021 r.
- (**) Do celów niniejszego punktu koszty odnoszą się do kosztów stałych i zmiennych: koszty stałe ponoszone są niezależnie od poziomu produkcji, natomiast koszty zmienne – w zależności od poziomu produkcji.
- (***) W obliczeniu strat na podstawie niniejszego przepisu nie uwzględnia się jednorazowych strat z tytułu utraty wartości.
- (****) Zgodnie z definicją zawartą w art. 2 pkt 18 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu, (Dz.U. L 187 z 26.6.2014, s. 1).
- (*****) Albo, w przypadku gdy otrzymały pomoc na ratowanie, w chwili przyznania pomocy zgodnie z niniejszym komunikatem już spłaciły pożyczkę lub zakończyły umowę gwarancji.
- (******) Albo, w przypadku gdy otrzymały pomoc na restrukturyzację, nie podlegały już planowi restrukturyzacji w chwili przyznania pomocy zgodnie z niniejszym komunikatem”.

42. Pkt 86–94 zostają oznaczone jako pkt 88–96.

43. Pkt 88 zostaje oznaczony jako pkt 90 i otrzymuje brzmienie:

„90. Państwa członkowskie muszą przedłożyć Komisji wykaz środków, które wprowadzono w życie w ramach programów zatwierdzonych na podstawie niniejszego komunikatu, do dnia 30 czerwca 2021 r.”.

44. Pkt 91 zostaje oznaczony jako pkt 93 i otrzymuje brzmienie:

„93. Komisja stosuje niniejszy komunikat od dnia 19 marca 2020 r., biorąc pod uwagę gospodarcze skutki epidemii COVID-19, które wymagały natychmiastowych działań. Uzasadnieniem przyjęcia niniejszego komunikatu są obecne wyjątkowe okoliczności i nie będzie on stosowany po dniu 30 czerwca 2021 r., z wyjątkiem sekcji 3.11, która nie będzie stosowana po dniu 30 września 2021 r. Komisja dokona przeglądu niniejszego komunikatu przed dniem 30 czerwca 2021 r. i będzie się przy tym kierować ważnymi względami ekonomicznymi lub z zakresu polityki konkurencji. W razie potrzeby Komisja może również dokładniej wyjaśnić swoje podejście do określonych zagadnień.”.

3. Zmiana komunikatu w sprawie krótkoterminowego ubezpieczenia kredytów eksportowych

45. Następująca zmiana komunikatu w sprawie krótkoterminowego ubezpieczenia kredytów eksportowych będzie miała zastosowanie do dnia 30 czerwca 2021 r.:

— załącznik do komunikatu w sprawie krótkoterminowego ubezpieczenia kredytów eksportowych otrzymuje brzmienie:

„Lista państw o ryzyku zbywalnym

Komisja uznaje, że wszelkie ryzyko handlowe i polityczne związane z wywozem do krajów wymienionych poniżej jest tymczasowo niezbywalne do dnia 30 czerwca 2021 r.

Belgia	Cypr	Słowacja
Bułgaria	Łotwa	Finlandia
Republika Czeska	Litwa	Szwecja
Dania	Luksemburg	Zjednoczone Królestwo
Niemcy	Węgry	Australia
Estonia	Malta	Kanada
Irlandia	Niderlandy	Islandia
Grecja	Austria	Japonia
Hiszpania	Polska	Nowa Zelandia
Francja	Portugalia	Norwegia
Chorwacja	Rumunia	Szwajcaria
Włochy	Słowenia	Stany Zjednoczone Ameryki”

ZAŁĄCZNIK

Informacje, które należy podać w wykazie istniejących środków pomocy zatwierdzonych na podstawie „Tymczasowych ram środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki w kontekście trwającej epidemii COVID-19”, w odniesieniu do których zgłasza się Komisji przedłużenie okresu stosowania lub rozszerzenie możliwości wyjścia państwa ze struktury kapitałowej przedsiębiorstw na podstawie sekcji 3.11

Wykaz istniejących środków i przewidywane zmiany			
Numer zatwierzonego środka pomocy państwa ⁽¹⁾	Tytuł	Zgłoszona zmiana	Potwierdzenie, że nie zaszyły żadne inne zmiany istniejącego środka

⁽¹⁾ Jeżeli środek został zmieniony, proszę podać numer pierwotnej decyzji zatwierdzającej pomoc państwa.